

החברותא

בס"ד ערש"ק פ' שלח (מסכת) כ"א סיון תשע"ג

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס 457

פנינים בקריים

שלח לך (י"ג, ב') בענין המרגלים נודע שהולכים בדרך מסוכן לכן אמר השי"ת שלח לך שעשה מזה מצוה ושם תהיה כוונתם לשם שמים כראוי יהיו נצולים, כך גם בכל שליחות של האדם בעולם השפל הזה שהוא דרך מסוכן וההצלחה יהיה ע"י הכוונה לשם שמים - למסור נפשו בשליחותו כנ"ל. (שפת אמת)

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (י"ג, ט') התפלל עליו י-ה וישעך מעצת מרגלים, בתרגום יונתן מוסיף כד חמי משה ענותותיה קרא להושע בן נון יהושע, ה' וישעך. התרגום מחדש בזה כשראה משה את תלמידיו והנה הוא צנוע ונחבא אל הכלים. אמר י-ה וישעך. כי בראש יושבים המכריזים על עצמם שהם גדולי הדור והצנועים נדחקים לצד ונאלצים לפעמים להכנע... על כן ברכו משה י-ה יהושעך וכו'. (כסף נבחר)

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (י"ג, ט') כשראה משה ענותותו של יהושע אמר לו י-ה וישעך מעצת מרגלים: תרגום יונתן. מה ראה משה בענותותו של יהושע? אלא כללא דמילתא כשאדם קשור למדותיו קשה לו לראות דבר לאישורו כי אינו רואה רק דרך מדותיו, אך כאשר ראה משה שיהושע משוחרר ממדותיו בכח ענותותו אמר שאחד כזה בודאי יזכה לס"ד להושע מעצת מרגלים. (רבי אליעזר הלוי מביאלע)

ויספרו לו (י"ג, כ') לכאורה מה היה חטאם של המרגלים הרי הם דברו אמת? מכאן שהאמת אינה זה שרואים בעין חצונית כי העין יכולה להטעות מהאמת כי האמת עמוקה יותר. ואם רוצים לראות את ארץ ישראל צריכים להביט אליה בעין עמוקה. כי מבחינה חצונית נראית ארץ ישראל כמפילה אימה, בני ענקים וכו' וכו' אלא שהאמת העליונה היא הבטחת השי"ת כמש"כ עיני ה' אלקיך בה מראשית שנה וכו', על כן התנאי הוא לראות את ארץ ישראל בכח ההשתדלות למצא את האמת הפנימי שבו. (רמ"מ מקוק)

ארץ אוכלת יושביה היא (י"ג, ל"ב) רש"י: בכל מקום שעברנו מצאנום קוברי מתים, והקב"ה עשה למנוח כדי לטרום באבלם ולא יתנו לב לאלו. בא וראה כמה מדות רעות מסנוורות עיניו של אדם. הקב"ה משנה את הטבע כדי להיות לעזר למרגלים והמה נוטלים עזר זה כראיה למדותיהם הרעות... (מאורה של תורה)

ונדה בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם (י"ג, ל"ג) רש"י: אני עשיתי אתכם ביניהם כמלאכים. מכאן שיכול אדם לאכזר גם את הערך העליון שהשי"ת נסך עליו כשהוא בחוסר האמונה. (פלגי מים)

אם חפץ בנו ה' והביא אותנו אל הארץ הזאת וגו' (י"ד, ה') אם עיקר החפץ והתשוקה בנו שבקרבתנו יהיה ה', להתקרב לה' ולעשות רצונו בלבב שלם או אף שהביא אותנו אל הארץ הזאת שהיא ארץ זבת חלב ודבש כלומר מלא תענוגים גשמיים מכל מקום נביא אליה ונתחזק בה בעבודת השי"ת. (תפארת שלמה)

אך בה' אל תמרדו (י"ד, ט') אכין ורקין מיעוטין הם. וזה שמתמעט ומשפיל עצמו - מלשון אך, מובטח הוא שבה' אל תמרדו כי שרש המרידה בה' היא הגאווה. (אמרי נעם)

ויאמר ה' סלחתי בדברך (י"ד, כ') רש"י: בשביל מה שאמרת פן יאמרו מבילתי יכולת ה'. לכאורה יש להבין האמירה סלחתי בדברך, לשם מה הוסיף רש"י האמירה של הגוים מבילתי יכולת. אלא שרש"י מבקש בזה לדייק שמשה רבינו בזה שאמר פן יאמרו מבילתי יכולת ה' יצר מציאות שבדאי הגוים יאמרו כן ויהיה חלול ה', אבל לולא דיבוריו של משה לא היו הגוים מטים לכס לזה. מכאן נדבך נוסף בהגדרה שדיבור של צדיק עושה רושם על דרך הכתוב ותגור אומר ויקם לך. (ע"פ קדושת לוי)

ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו (י"ד, כ"ד) הכתוב מדגיש שכלב נלחם עם נפשו שלא ליפול לידי עצת היצר והראיה שהלך להשתטח על קברי אבות שיסיעוהו מן השמים שלא יפול במצודת הפקפוק והספק. וזהו עקב היתה רוח אחרת עמו ולזה זכה לס"ד המיוחדת. (מאורה של תורה)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

457

המשק שיחת הרא"ש זיע"א תשעה באב תש"א ה'אב ל'תש"א ע"י א.א.

דוד המלך הגיע להיות משיח ישראל בגלל שהוא זכה לשלימות האחדות, לאהבה שאינה תלויה בדבר. הוא נברא מבשר ודם בדיוק כמונו, רק שהוא עמל והתייגע לשמוע את קול ה' המדבר אליו - "פה אל פה אדבר בו". הוא שמע את השכינה מדברת אליו באמצעות הסיבות שהתרגשן עליו, כאשר ידע שכל אלו נשלחו אליו מסיבת כל הסיבות ועילת כל העילות. וגם אנו יכולים לשמוע את קולו באופן כזה.

- מ -

איך נוכל להשיג את מציאות הבורא, הלא איננו יכולים לשמוע אותו מכיון ש"לא יראני האדם וחיי". רק אם נחיה עם הסיבות שלו וללא אינטרס אישי, ממילא הכאבים לא יביאו אותנו להשבר, ואז היסורים שאנו עוברים לא יביאו אותנו ליאוש, ולא לגאווה, רק לדביקות הבורא. כי כאשר האדם מגיע לבחינת 'גולם' כמו שהוא נברא, הוא מוכרח להכיר שהדיבור והכח שיש בו הוא מ"ויפח באפיו נשמת דוח חיים". 'גולם' כזה משיג את ה"ויפח באפיו נשמת דוח חיים", ומשיג שיש בו רוח חיים שמחיה אותו, והוא משיג את התגלות הבורא ללא אינטרסים - אהבה שאינה תלויה בדבר.

וכשהוא חי בכזו בחינה של אהבה שאינה תלויה בדבר, הוא בטל לגמרי ולא חי במציאות שלו. ואז הוא חי בכל רגע בפחד

ואף שאהבה שאינה תלויה בדבר זה דבר מאד קשה, בכל ההיסטוריה הארוכה מציינים רק את אהבת דוד ויהונתן, אך בלא זה לא יכול לבוא המשיח, כי זהו כל ענין המשיח - אהבה שאינה תלויה בדבר. בלא אהבה שאינה תלויה בדבר אי אפשר להגיע לאור הזה ולא תיתכן מציאות הגאולה, כי הרבש"ע רוצה שכל נשמה תהנה מזיו השכינה בבחינה של אהבה שאינה תלויה בדבר.

נמצא שהיסורים שיש לאדם באו לעורר אותו. הכאבים הללו לא באו סתם, יש להם תכלית. הם באו לעורר אותנו להרגיש ששכינתא בגלותא, והיא רוצה לגאול אותנו. איזה אבא או אמא אינם רוצים לפדות את הבן שלהם, וכי אפשר שהשכינה לא רוצה? רק לדאבוננו אין אנו מוכשרים וראויים לגאולה. איננו מקושרים אליו, ואנו חיים בעולם הטבע, מתנדנדים בין יאוש וגאווה, ולא מתקדמים בשום ענין לכיוון אהבה שאינה תלויה בדבר. אם לא זה היה המצב כבר מזמן הרבש"ע היה גואל אותנו. וכי הוא אכזר? הרי "כרחם אב על בנים ריחם ה' על יראיו", רק שעדיין איננו מוכשרים לגאולה. לכן אנו נמצאים בגלות, ולכן נחרבו שתי בתי המקדש, יען כי איננו חיים באחדות של אהבה שאינה תלויה בדבר, שהיא אהבת יונתן ודוד.

שיחת קודש ממורנו ורבונו זיע"א

המשך מעמי קודם

457 ג

חי בשלימות של המציאות האמיתית שלו, וכל מעשיו הם באהבה שאינה תלויה בדבר. ~~בחינו~~ שכל פעולה שהוא עושה הוא מכיר שאין לו כל חלק בה, הוא לא מציאות לענין הפעולה הזו, רק הסיבה היא שמוליכה אותו.

לכן כשהאדם נפגש עם החבר ויש לו כל מיני כעסים ודמיונות עליו - "דמיונו כאריה יכסוף לטרורף וככפיר יושב במסתרים", עליו לדעת שזה לא מהחבר שלו, הרבש"ע הוא המסובב את כל זה, כדי שידאק שהדמיון שלו, שפעם הוא ביאוש ופעם בגאווה, הוא כאריה יכסוף לטרורף", שבכל רגע הוא רוצה לטרורף אותו. הוא לא מתכוין להרחיק אותו מהחבר, אין לו שום כונה ביחס לחבר, הוא רק רוצה באמצעות זה להרחיק את הלב שלו מהרבש"ע, שלא יחיה איתו באהבה שאינה תלויה בדבר, ושלא יקריב את עצמו כקרבן לה' מתי שהוא מתבקש להקריב כמו רבי עקיבא שמסר את עצמו להריגה באהבה שאינה תלויה בדבר. כל ימיו של ר"ע הוא היה מצטער מתי יבוא זה לידי ואקיימנו, מתי אוכה לאהבה שאינה תלויה בדבר, ועכשיו שבא לידי, שאני צריך ליפול בידי הרומאים בכדי להיות קרבן לה' ולזכות באהבה שאינה תלויה בדבר - ולא אקיימנו? ויצאה נשמתו באחד - אהבה שאינה תלויה בדבר.

של סנה. הוא מפחד שלא יקח את כבוד ה' וינכס אותו לעצמו. והוא מתבונן בכל רגע שלפי הפחיתות שלו הוא לא יכול להתקיים ו"מבשרי" - "אחזה אלוקה" המקיים אותו. והוא משיג שיש בורא ומנהיג לעולם שהוא לא רואה אותו ולא שומע אותו ולא מרגיש אותו, רק הוא חש במציאותו באמצעות הסיבות. הוא רואה שהרבש"ע מוליך אותו בכל מיני דרכים, ומביא אותו לידי כשלונות ויסורים שונים ומשונים, בכדי שעייזו ישיג את מציאות הבורא. ומבין כי הכשלונות שלו לא נועדו לשבור אותו רק ללמד אותו. וכאשר ילמד מהכשלון יכיר וישיג מה מהותו והיכן הוא עומד. כי אז הוא השכיל להכיר את מציאותו - בחינת גולם, ש"אין מתום בבשרי מפני זעמד ואין שלום בעצמי מפני חטאתי", בגלל ש"עונותי עברו ראשי כמשא כבד יקבדו ממני". וכשהוא משיג את הגולם של עצמו, אזי "מבשרי" - "אחזה אלוקה". מהכשלון שלי אחזה אלוקה. ואז אין שום הפסק בינו ובין קוב"ה. כי כשאדם לומד מהכשלונות שלו, הוא לא שבור, ולא מיואש, והוא לא נופל בגאווה, רק "מבשרי אחזה אלוקה". ממנו עצמו, שהוא בבחינת גולם שאין בו רוח חיים, ואיך הוא שומע? רק בגלל ש"ויפח באפיו נשמת רוח חיים". ואז הוא משיג שיש מציאות שהיא הרוח חיים של הגולם שלו.

לדביקות הזו אפשר להגיע רק כאשר האדם

וייהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים (מ"ו, ל"ב) אמרו חז"ל מקושש לשם שמים נתכוין, ואעפ"כ דנו אותו למות כי כך טיבו של דין, אין מביטים על הכוונות אלא על המעשים, בתורה ק אין המטרה מצדקת את האמצעים.
ויאמר ה' אל משה וגו' ועשו להם ציצית (מ"ו, ל"ה) איתא בספרי זוטא ויאמר ה' אל משה לרבנות יחידים יחידים היינו חכמים, הכוונה בזה שלא תאמר מאחר ומטרת הציצית כדי להגן על הרהורי הלב, נימנו במצות ציצית רק אנשים פשוטים שיש להם יסודי ברהורי הלב ולזה המה צריכים שמירה אבל החכמים היחידים אינם זקוקים לשמירה קמ"ל שגם המה צריכים שמירה ואדרבה כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו.
(משך חכמה)

שהשמחה במעונם

הר"ר יהודה ליב פרוש ומשפ' להולדת הנין
הר"ר אברהם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבת
הר"ר מרדכי אריה לייב מורגנשטרן להולדת הנכדה
משפ' מורגנשטרן להולדת הנינה
משפ' איתן להולדת הנכדה
הר"ר אשר פרוש ומשפ' להולדת הבן
הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' להולדת הנכד
משפ' גולדשטיין לאירוסיו הנכד
הר"ר שמואל יעקובסון ומשפ' לאירוסיו הבן
הר"ר אורי צמרת לאירוסיו הבת
הבה"ח אבי יעקובסון לאירוסיו
הר"ר משה שמואל בנימין האפמאן ומשפ' לנישואי הנכדה
הר"ר שלום מרדכי האפמאן ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר דוד דרלי ומשפ' לנישואי הבן
הר"ר אמנון כוור ומשפ' לנישואי הבת
הבה"ח אבי דרלי לנישואיו
הר"ר חיים דב ווייזר ומשפ' לנישואי הנכדה
הר"ר זאב לזין ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר יעקב מנדלוביץ ומשפ' לנישואי הבן
הר"ר יהושע רובינפלד ומשפ' לנישואי הנכדה
משפ' שטרנגר לנישואי הנכדה
הר"ר חיים רובינפלד ומשפ' לנישואי הבת

י"ל ע"י
מערכת החברותא
ח' עניני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

